

Фото Георгія Лук'ячука

Переяславська рада як елемент гібридної брехні

У заході взяли участь Громадський Рух "Українська патріотична альтернатива" (у складі Конгресу українських націоналістів, Української партії, УНА-УНСО, Громадської організації "Народний Рух України", Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Тараса Шевченка, Спілки офіцерів України, ОУН(д), Всеукраїнського об'єднання ветеранів, Міжнародної громадської організації "Соловецьке братство") та політична партія "Патріот", НПС "Усвідом себе українцем!", Київська громада українських рідновірів та низка інших громадських організацій. На мітингу виступили голова ПП "Патріот" Микола Голомша, голова ОУН(д) Віктор Світайло, голова МГО "Соловецьке братство" Георгій Лук'ячук, співголова Громадського руху "Українська патріотична альтернатива" Віктор Горбач, лідер молодіжного руху Костянтин Новаленко, представники громадських організацій, активісти, науковці.

По завершенні заходу учасники мітингу ухвалили Звернення до влади.

У ньому зокрема зазначається, що "сьогодні, коли війна за збереження української культури, традицій, мови, державності та нації проходить через свідомість українців, конче потрібно перешкодити московському ворогу в поширенні його брехливих історичних інсинуацій щодо України задля породження яничар та манкуртів в Україні для полегшення її загарбання!"

Помилки історії дорого обходяться народам. Для українців такою є так звана Переяславська Рада 8 січня 1654 року. Прибрати московську брехню як засіб уярмлення України через ухвалення Верховною Радою України Закону "Про деколонізацію України" та звільнення її від брехливих джерел промосковської ідентифікації українців як наслідку понад 300-літньої окупації Московією та іншими імперіями" вимагали на мітингу представники численних громадських організацій.

Далі скорочено:

У зв'язку з цим ми вимагаємо, щоб:

1. Українська влада офіційно спростувала факт так званого "возз'єднання України і Московії" як явища, якого ніколи не існувало в природі. Натомість зазначити, що Гетьманську державу окупувала Московія і результатом цього стало масштабне нищення української культури, заборона української мови, руйнація української армії (козацтва) та насадження московського світогляду, що мало на меті перетворення українців на рабів московської імперії та загарбання української землі (території), що відбувається і сьогодні засобами гібридної війни, яку веде Московія проти України, окупувавши Крим та вчинивши військове вторгнення на сході України в Луганській та Донецькій областях.

2. На рівні Верховної Ради України було невідкладно ухвалено Закон України "Про деколонізацію (деокупацію) України та усунення наслідків майже 400-літньої окупації України московськими загарбниками та іншими імперіями".

Кабінет Міністрів України організував та провів на доповнення до декомунізації (яку ще треба завершити) заходи щодо деколонізації і демосковізації України.

3. У рамках заходів з деколонізації та демосковізації прибрати всі так звані пам'ятні знаки "Про возз'єднання України і Московії": існуючий у Києві під назвою Арки дружби народів, а відомий як "ярмо", та всі інші пам'ятні знаки, топографічні та адміністративні назви по всій Україні, пов'язані з московським царсько-самодержавним періодом окупації України.

4. Для захисту українського суверенітету, української нації та державності було покладено край поширенню в Україні брехливих московських міфів, для цього розірвати будь-які відносини з державою-ворогом Московією, припинити з нею торгівлю, закрити кордон, застосувати жорсткий візовий режим, ліквідувати в Україні промосковські ЗМІ, які працюють на агресора.

Власн. інф.

Про бій за державність і запізніле вороття правди в новому двокнижжі професора Миколи Тимошика

Понад 20 років тому професор Тимошик перший із-поміж гуманітаріїв України і зарубіжжя отримав запрошення канадської сторони для опрацювання колосального за масштабами, досі незнаного на Батьківщині архіву митрополита Іларіона (Івана Огієнка) у Вінніпезі.

Вислідом двомісячного наукового опрацювання тієї колекції став не лише вихід у світ першого дослідження про життєвий і творчий шлях великого українця та велелюдні його презентації в десяти містах Канади, де мешкає найбільше українців, а й започаткування в Києві видавничого проекту "Запізніле вороття". В основі проекту — недруковані праці Огієнка-Іларіона. Офіційне право на їх першовидання в Україні із копіями всіх рукописних текстів професор Тимошик отримав від канадської сторони разом.

Закінчення на стор. 3

ЛЮБОВ У ДІЛАХ, А НЕ В СЛОВАХ

6

КАНОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ДУХУ

7

НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

10

Невигадані історії університетських затіноків

Олексій ВЕРТІЙ,
доктор філологічних наук,
м. Суми

Роман Офіцинський. Червона лінія. Університетські бувальщини. — Ужгород: TIMPANI, 2018. — 120 с.

На зміну комуністичній диктатурі у нас прийшла анархія з усіма її видимими і невидимими наслідками. Вона вивела на поверхню те, що за панування советської системи зародилося і пройшло довгий, понад 70-річний, шлях становлення і розвитку, а саме — паразитизм існування комуністичних верховодів, їхню та їхніх прислужників невситиму жадобу до влади задля грабунку держави та своїх співвітчизників, підкуп, протекціонізм, винародовлення найширших верств і прошарків суспільства тощо. Чому так сталося? А тому, що за обставин здобутої незалежності при владі залишилися ті самі комуністичні верховоди та їхні поспіаки. Відтак у права не вступили принципи здорової моралі, етики та справжнього народовладдя, сформованих нашим народом упродовж тисячоліть, знехтувано нашими найкращими освітніми звичаями, якими ми колись дивували Європу і світ. Від одного ми відійшли, до іншого не прийшли, відкривши якнайширший простір пануванню хамства, безкультур'я, усьому тому, що підриває основи нашої державности, знищує її. Дослідженню глибинної природи цих явищ і присвячено книгу короткої прози Р. Офіцинського.

Автор виводить на світ Божий цілу галерею сплджених цими системами моральних, духовних і всіляких інших покручів. Це — ректори, проректори, декани, професори, доценти, лаборанти, співробітники спецслужб, їхні чада. Розповіді про них визначають отой тінювий зміст поняття “сучасний університет”. “Будь-який навчальний заклад у світі — це не будівлі та стіни, а люди, — читаємо у вступному слові “Відбитки на стінах”. — Посттоталітарний університет особливий. Щось на кшталт казарми з норавливими фельдфебелями і камердинерами... Часто-густо нарочито задекларовані академічні права і свободи в інтелектуальних середовищах є фікціями, існують для годиться, для казань на врочистих і хвалебних зібраннях. Роздвоєність і двоєдушність — досі не вилікувані хвороби пострадянського простору в освітянських та наукових установах згори донизу. Що вже мовити про решту суспільства” (с. 3). Далі у розповідях з університетського життя ці думки і висновки уточнюються, конкретизуються, доповнюються.

Ось бувальщина “Автівка”. Її головний герой — Лупина, відомий лише тим, що “його всі знають” (с. 7). Як ж його заслуги, що “його всі знають”? Здобувся на славу й загальне визнання серед таких, як він сам: від сімнадцяти літ і до старечого маразму протирив штани у вищій школі, під опікою надмірно чутливих до сина батьків закінчив школу, університет, аспірантуру, “коли підросло женило — оженили, першому на факультеті купили машину й трикімнатну кооперативну квартиру” (с. 5). “Жигулі” дуже добре прислужилися йому для “копійки”, адже здійснював “турне” по селах, навідуючись “на гостини” до батьків “студентів, яких потайки брав на кураторство від вступу до вручення диплома” (с. 5), поповнюючи таким чином сімейні продовольчі запаси. Зрозуміло, що такі та подібні клопоти не давали Лупині можливості займатися наукою, поглиблювати свої знання, удосконалювати лекторську майстерність. Тому лекції зі свого предмета читав за принципом “біг пес через овес”. На іспитах був чванливий і “вимогливий”, одного разу навіть домігся відрахування третини курсу. Не раз прославлявся за кордоном, страшенно не любив непитущих, не міг терпіти і позбувався їх на кафедрі, чим підтримував у колег свою репутацію, а відтак “ніхто не наважувався посунути його з п'єдесталу” (с. 7).

Гідно доповнюють галерею цих типів з університетських затіноків підстаркуватий професор з “Голуб'ятні”, який змушував студентів розраховуватися за складений іспит натурою в університетському відхіднико-

ві, “постраждали” від советського режиму за націоналістичні відхилення та збочення ветерани, які щедро оплачувались комуністами і стовпами тоталітарної влади, “безкоштовно отримали простори квартири і нарізи дачних ділянок, решту благ”, а “як офіцери запасу, стояли на обліку в КДБ і жили, приспівуючи” (“Дід і онук”), наскрізь корумповані ректор та члени ученої ради (“Учена рада”), пройдошна і всюдисуща кар'єристка факультетського рівня (“Чорна Вдова”), “сивий у літах декан на прізвисько Фарбований Лис” (“Швагрове”), гуртожитківські небожителі — директори студмістечок, коменданти, каштеляни на чолі з проректором (“Ціна табулетки”) та інші. Скажімо, Чорна Вдова “ніколи не вирізнялася ні інтелектом, ні високою мораллю, вмiла приліпитися, примазатися до когось, випити, гульнути на дурняк, видурити гроші в студентів за курсові та дипломні роботи, їхне рецензування, а також іспити, заліки” й “торгувала, чим могла”, хизуючись купленою за один іспит “дубльонкою” чи то за дві курсові — кофтою (с. 103). Фарбований Лис, підчепивши молодичку, котра секретарювала поверхом нижче, задля плотських утіх часто забував про факультетські справи, “прокладаючи нерідним нащадкам стежку до диплома про вищу освіту” та “постійно омолоджувався, фарбуючи

посивіле волосся” (с.106). Гуртожитківські небожителі після відповідних операцій “роками налагодженого бізнесу” (с.102) тоді, коли нібито бракувало 450 місць, одразу не лише поселяють усіх охочих, а й знаходять 150 зайвих. Коли ж батьки студентів дізнаються про ці афери і скаржаться проректорові, той запрошує до себе в кабінет на делікатну розмову наполоханого директора студмістечка, після якої “останній покiрно наступного дня приніс заяву на звільнення, розбірливо написану на білому аркуші

власноруч підприємливим комендантом” (с.102).

Воно було б ще півбіди, коли б ці типи були поодинокими, коли б вони були “на прицілі” відповідних спецслужб. На жаль, за ними — ціла галерея інших, таких самих чи й ще гірших. Тож у чому виявляється злободенність “Червоної лінії” Р. Офіцинського? Щоб відповісти, спробуємо зрозуміти її зміст у контексті сучасних освітянських проблем.

Насамперед зауважимо на якості педагогічних кадрів у вищій та середній школі. Справді, бо, як і пише Р. Офіцинський, на посадах викладачів та керівни-

не орієнтуються, адже “захищають” їх зовсім не для того, щоб плідно працювати в науці та рухати науково-технічний поступ, оновлювати і зміцнювати економіку країни, формувати світогляд і духовний світ нашого сучасника. Основна мета таких “захистів” — щораз вищі посади, хабарі, коханки, прислужництво тим, хто благословляв їх на захисти, хто підсаджував їх по службовій драбині, прикривав і виправдував хабарництво і протекціонізм на цьому ґрунті. А ще коли додати “хатинки” для себе, своїх дітей, п'ятику та амурні справи, якими вони хизуються безсоромно й відкрито як найвищим визнанням їх велемудрости та досягненням у житті, то вже не до науки, навчального процесу, науково-дослідних лабораторій, архівів, бібліотек тощо, тим паче, що “свої” все виправдають і прикриють. Але ці духовно, морально та інтелектуально зубожілі люди визначають долі, як це ми бачимо у бувальщинах “Червоної лінії”, не лише окремих людей, а й нищать таланти, усю систему освіти, економіку країни загалом. Про те, що такі типи та наслідки їхньої роботи в жодному разі не вигадані автором, свідчать факти, які знайдете в кожній сьогоднішній установі.

По приклади далеко ходити не потрібно. Візьмемо Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. Від студентських кіноця 60-х—початку 70-х років минулого століття до сьогодні не пам'ятаю жодного ректора (а їх за цей час, не рахуючи т.в.о., змінилося аж шість), хто щиро дбав би про ріст наукових кадрів, сам добре і глибоко студіював педагогічну спадщину А. Макаренка, В. Сухомлинського (про якогось там А. Дістерверга чи то Я-А. Коменського немає й мови), мав за правило бодай раз на 5—10 років відвідувати багатий картинами видатних художників місцевий художній музей, слухав твори Д. Бортнянського, Л. ван Бет-

ховена, захоплювався поезією Т. Шевченка, Олександра Олеся, В. Стуса, В. Голобородька та ін.

Щоправда, одні у служінні системі, розуміючи її суть, були стриманішими, лояльнішими у ставленні до “неправильних”, але всі докладали неймовірних зусиль, щоб не відстати від інших у зведенні на загадкові кошти “хатинок”, щоб ніхто з підлеглих, не дай Боже, піднявся вище них, здобувши вищі наукові ступені та звання. Коли ж такі й траплялися, то одразу потрапляли в немилість університетських вождів чи слухняно “лягали під них”, щоб бути подалі від лиха. Зрозуміло, ким і якими оточували себе, призначаючи на ті чи ті посади. А щоб це було не так очевидно, охоче запрошували до себе професорів, глибоких пенсіонерів, які вже не становили їм ніякої загрози.

Так в університеті набралось чимало докторів наук, професорів, відкрито три спецради із захисту кандидатських дисертацій, розрісся Інститут фізичної культури. Але спеціальності “фізика”, “математика”, “хімія” сьогодні на межі закриття: торік на спеціальність “хімія” не вступив жоден абітурієнт, на спеціальності “фізика” — 1, “математика” — 4. Тенденція посилюється і на інших спеціальностях. Проте це геть не турбує ректора Юрія Лянного, як і очолюваний ним ректорат загалом. А в школах Сум та області катастрофічно не вистачає кваліфікованих учителів з цих спеціальностей, у сільських школах ці предмети викладають учителі, які не мають відповідної вищої освіти, а в окремих школах кадрові проблеми сьак-так залагоджують за рахунок учителів-пенсіонерів. Чи варто говорити, що чекає нашу хмічну, машинобудівну промисловість, сільське господарство, охорону здоров'я тощо за такого становища у системі середньої та вищої освіти?

На жаль, як це видно з книги Р. Офіцинського і з наведених вище фактів, оту червону лінію уже давно перейдено. А в Ужгородському університеті, де автор працював завідувачем кафедри історії України, замість того, щоб вичищати автієві стайні та вирішувати наболіле, його звільняють з роботи, а саму кафедру реорганізують, розділяють на три частини і перемішують із двома іншими... Чому, за що? За літературний твір. Така начальницька позиція закономірна, зрозуміла, цілком передбачувана. А що скаже на це науково-педагогічна громадськість і студенти решти українських університетів?! Адже не в кожному закладі вищої освіти стан справ ідеальний. Тож чим раніше вдаримо на сполох, панове, тим раніше порятуємо себе, вітчизняну освіту, Україну загалом. До цього й закликає нас автор літературно-художнього видання — збірки університетських бувальщин “Червона лінія” Р. Офіцинський.

